

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 4 § folkhälsolagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att folkhälsolagen ändras. Enligt förslaget skall i anslutning till vederbörande ministerium finnas en folkhälsodelegation som arbetar för en bredbasig utveckling av folkhälsan. Avsikten är

att genom förordning stadga om delegationens sammansättning och tillsättande samt om dess uppgifter.

Lagen avses träda i kraft den 1 februari 1997.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Förutsättningarna för den nationella hälsovårdspolitiken har under 1990-talet förändrats genom revideringen av statens centralförvaltning och genom statsandelsreformen som skapat ett nytt slags förhållande mellan stat och kommuner. Kommunernas roll som aktör i hälsovårdspolitiken har vuxit på ett avgörande sätt. Reformen har, i enlighet med målsättningarna, lett till ett effektivare och mera ekonomiskt servicesystem. Samtidigt finns det också brister. I vissa kommuner har man t.ex. reducerat det förebyggande arbetet eller skurit ned vissa delar av servicesystemet, vilket medför att uppnåendet av de riksomfattande målen eventuellt kan äventyras. Det kan vara svårt att få tillgång till den bästa expertisen inom olika delar av ett fält som inte är enhetligt. Problemen accentueras i små kommuner.

Tidigare utfärdade medicinalstyrelsen detaljerade föreskrifter om innehållet i hälso- och sjukvårdens verksamhet samt lade fram modeller för handlingsmönster. En utgångspunkt för dagens informationsstyrning är att lokala aktörer och branschfolk kan tillägna sig innovationer självständigt och utveckla sin verksamhet utan administrativa föreskrif-

ter uppifrån. Till stöd härför utvecklas datasystemen i syfte att trygga tillgången till aktuell och heltäckande information. Ibland förutsätter en omorganisering av verksamheten omfattande strategiska förändringar, förnyad struktur och uppgiftsfördelning, avstående från gamla uppgifter eller mottagande av nya uppgifter. Omfattande förändringar kan också påverka vissa grupperns förmåner. I sådana fall kräver genomförandet av reformerna fortfarande kraftig riksomfattande styrning.

För utarbetandet av handlingsprogrammen krävs insatser av experter, centrala aktörer och de personer som ansvarar för resursanvändningen. Sådana program kan utarbetas utifrån den nuvarande arbetsfördelningen, utan återgång till statens normativa makt. Genomförandet av programmen skall basera sig på gemensam utfästelse i stället för på administrativa föreskrifter. En sådan gemensam utfästelse främjas av att olika aktörer och experter gemensamt bereder programmen i en riksomfattande delegation på hög nivå.

Med anledning av vad som anförts ovan föreslås att till 4 § folkhälsolagen (66/1972) fogas ett nytt 2 mom., enligt vilket det i anslutning till vederbörande ministerium skall

finnas en folkhälsodelegation med uppgift att arbeta för en utveckling av folkhälsan på bred bas.

Avsikten är att folkhälsodelegationen enligt en förordning om den skall

1) följa folkhälsans utveckling och förverkligandet av hälsovårdspolitiken,

2) utveckla den riksomfattande hälsovårdspolitiken och skapa ett hälsofrämjande samarbete mellan olika förvaltningsområden, organisationer och andra intressegrupper,

3) i samarbete med olika experter utarbeta hälsovårdsprogram enligt sjukdomsgrupp och problem och följa genomförandet av dessa program, samt

4) utföra andra uppgifter i enlighet med vad vederbörande ministerium bestämmer.

Delegationen skall tillsättas av statsrådet på framställning av vederbörande ministerium. Delegationens mandatperiod föreslås bli tre år. Medlemmarna skall på bred bas representera expertisen inom folkhälsan samt de med tanke på främjandet av hälsan centrala myndigheterna. Närmare stadganden om delegationens sammansättning och ärendenas behandling i delegationen ges genom förordning.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Tillsättandet av en folkhälsodelegation medför årliga kostnader om 50 000 – 60 000 mk, huvudsakligen för medlemmarnas resekostnader, dagtraktamenten och sammanträdesarvoden.

3. Beredningen av propositionen

Beredningen av propositionen ansluter sig till statsrådets berättelse till riksdagen av den 9 maj 1996 om folkhälsoförhållanden. I den konstateras att folkhälsodelegationen tillsätts för att samordna hälsovårdspolitiken på bred bas och för att utarbeta uppgiftsbestämda program.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 februari 1997.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägg Riksdagen följande lagförslag:

Lag**om ändring av 4 § folkhälsolagen**

I enlighet med riksdagens beslut
 fogas till 4 § folkhälsolagen av den 28 januari 1972 (66/1972), sådant detta lagrum lyder i
 lag 1091/1992, ett nytt 2 mom. som följer:

4 §

_____ 4 §

 Inom vederbörande ministerium finns en
 folkhälsodelegation vars uppgift är att ut-
 veckla folkhälsan på bred bas. Genom för-

ordning stadgas om delegationens samman-
 sättning och tillsättande samt om dess upp-
 gifter.

_____ Denna lag träder i kraft den 19 .

Helsingfors den 22 november 1996

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Terttu Huttu-Juntunen*

